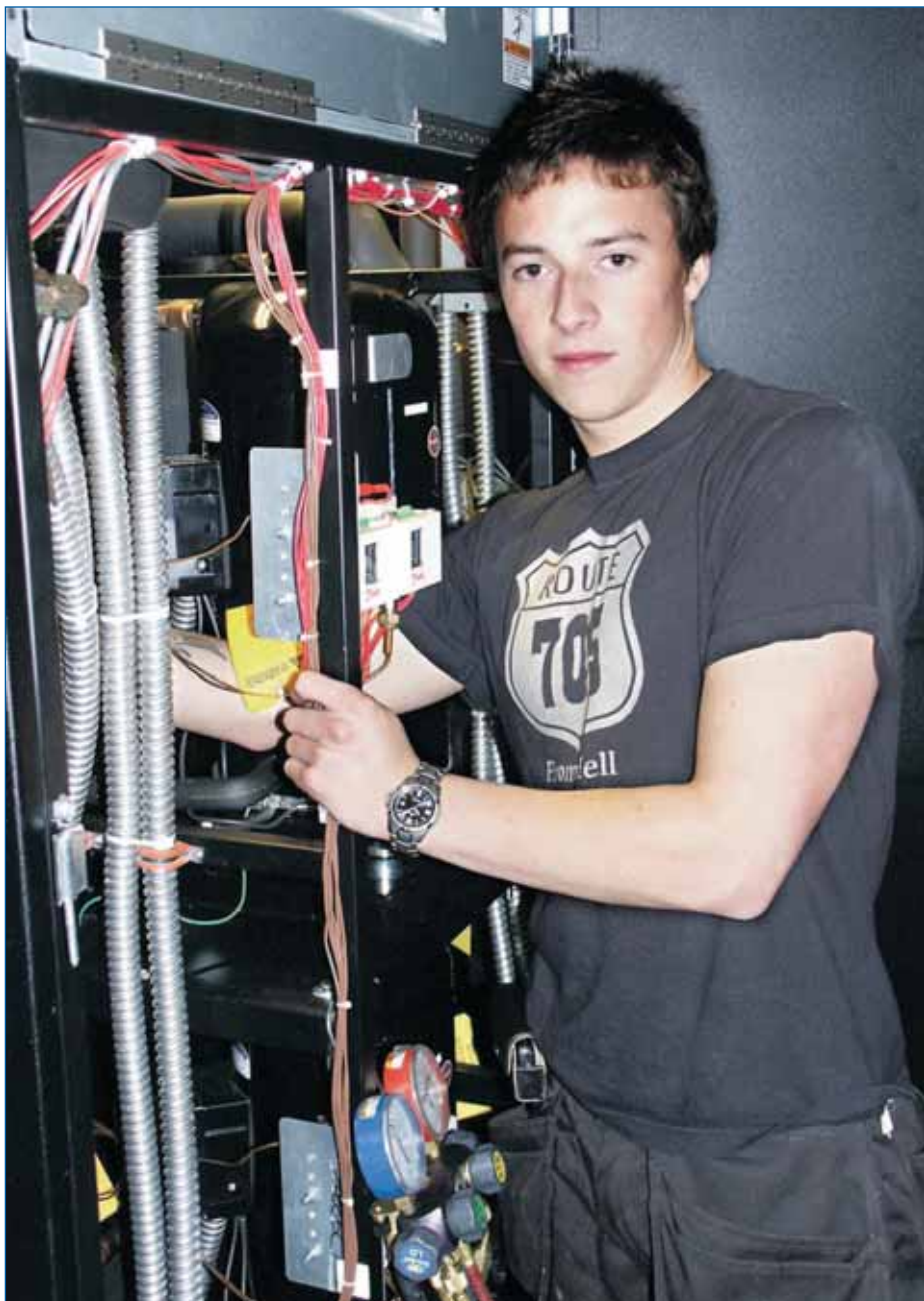

Kuldemontør

Marcus Steinsvoll

Brikt Bjørnbakk Rønning

Marcus og Brikt på feilsøking etter gasslekkasje på et kjøleanlegg i en databedrift.

Innen kulde- og varmepumpeteknikk fins den eneste fagutdanningen mellom Tromsø og Gjøvik i Trondheim, ved Ladejarlen videregående skole.

Brikt og Marcus er nå lærlinger innenfor dette fagområdet hos kuldeentreprenøren Trondheim Kulde AS, hvor det er åtte montører som skal møte et økende kjøleteknisk behov. Brikt er fra Stubban, Marcus fra Hølonda. De er nå to måneder inne i sin læretid. Etter valg av elektrolinje og TIP det første året på videregående, valgte de kulde- og varmepumpeteknikk ved Ladejarlen vgs det andre året.

Hvorfor dette valget?

- Jeg har alltid vært interessert i elektriske ting og hatt lyst til å holde på med dette. På elektrolinja det første året på videregående, lærte jeg om automasjon og fikk prøve meg på sveising og lodding. Da hørte jeg om denne linja. Den dekker flere fagområder. Faget handler om styring av kjølesystemer og hvordan de reguleres, forteller Brikt.

- Jeg hadde tenkt å bli elektriker, men dette hørtet mye mer interessant ut.

- Jeg ønska å gå elektrolinja, men kom ikke inn der, forteller Marcus. - Jeg kom inn på mekaniske fag på Melhus. Etter dette arbeidet jeg ett år, bl.a. på Eidsmo Slakteri på Kvål. Så hørte jeg om denne linja med veldig variert arbeid, som for eksempel montasjeoppdrag og verkstedarbeid. Da fant jeg ut at jeg ville prøve dette.

Skoleår og praksis

- I skoleåret på kulde- og varmepumpeteknikk lærte vi først det grunnleggende om varmelære og hvordan ting kjøles ned. Og vi lærte avlesing av kuldetekniske diagrammer og hadde oppgaver om disse. Halvparten av skoleåret gikk med til teori, sier Brikt.

- Ute i praksis kommer vi borti mye mer enn det en lærer på skolen. Vi må lære kundebehandling, rengjøring av kjøleelementer, vurdere løsninger under montering, planlegging trengs i slikt arbeid, feilsøking må utføres, - kan Brikt og Marcus fortelle.

- Varme og kjøling trengs over alt...

- Vi har allerede vært borti mye, sier Marcus. - Air-condition, varmepumper, kjølerom/fryserom. Service på kjøledisker i butikker. Det trengs varme og kjøling over alt.

- Montasje av air-condition. Montasje og service av kjølerom/fryserom. Mye på feil-

søking. Reingjøring og rensing under vedlikehold, regner Brikt opp fra sin læretid. - Trondheim Kulde AS jobber mot butikker og industri.

Det artigste ved jobben?

- Det artigste er å være på montasje, sier Marcus. - Bygge nytt. Planlegge og så se at det fungerer etter at det er montert.

- Jeg gleder meg til å komme om morgenen og ikke vite hvilke oppdrag jeg blir sendt ut på, sier Brikt.

- Og så kommer det gjerne nye oppdrag i løpet av dagen, føyer Marcus til. - Arbeidsmiljøet er svært bra her. Mye trivelige folk.

Det vanskeligste?

- Det er å feilsøke på store anlegg. Først må du lære hvordan det er, få oversikt over hvordan styringa er, og så «se gjennom rørene», forestille deg hvordan de ser ut

inni for å finne ut hvor feilen kan være, forteller Marcus og Brikt.

Målet?

- Får se hvordan det går. Et slikt fag gir mange muligheter, på båt og offshore. Jeg kan også tenke meg å gå videre på teknisk fagskole etter fagbrevet, sier Brikt.

- Jeg liker ikke så godt å gå skole, så jeg vil helst arbeide, trives best med det, sier Marcus.

- Det er fint at en kan komme fra flere fag til dette fagområdet, sier Brikt og Marcus. - Det er veldig mye forskjellig kompetanse her. Hver har sine ting en kan mest om, for eksempel CO2-anlegg, butikk. Da er det bare å ringe de som kan mest, så får en hjelp. Når en er lærling, så er det bedre å spørre ti ganger for mye enn én gang for lite.

Automatiseringsfaget

Automatikerne arbeider i bedrifter med automatiserte maskiner og prosessanlegg. Automatiseringsfaget omfatter drift, vedlikehold og montasje av automatiserte systemer for kontroll, styring og regulering av automatiserte produksjonsprosesser og elektromekaniske systemer.

Kulde- og varmepumpemontørfaget

Arbeidsoppgavene for en kulde- og varmepumpemontør er montering, oppstart og innregulering, ettersyn og vedlikehold av kjøle-, fryse- og varmepumpeanlegg med tilhørende røropplegg, elektriske og automatiserte styringssystemer.

El.-fagenes opplæringskontor - SEOS (se s. 7) og Opplæringskontoret for teknologifag - OTEK (se s. 5) dekker disse fagene.